

جلسه نخست: معتزله (۲) : مهمترین معتزله و آراء کلامی آنها

جلسه دوم: معتزله (۳) مهمترین معتزله و آرای کلامی آنها

جلسه سوم: اشاعره (۱) تقسیمات و دوره‌ها

جلسه چهارم: اشاعره (۲) مهمترین اشاعره و آراء کلامی آنها

جلسه پنجم: اشاعره (۳) مهمترین اشاعره و آراء کلامی آنها

جلسه ششم: ماتریدیه

جلسه هفتم: مفهوم‌شناسی شیعه، تشیع، امامیه، رافضه و...

جلسه هشتم: مهمترین مسائل کلامی شیعی

جلسه نهم: کیسانیه؛ مختار ثقفی و محمد حنفیه

جلسه دهم: زیدیه و آراء کلامی آنها

جلسه یازدهم: اسماعیلیه

جلسه دوازدهم: اثنی عشریه (۱)

جلسه سیزدهم: اثنی عشریه (۲) مدارس و ادوار کلامی شیعه اثنی عشریه و مهمترین متکلمان (مدرسه قم [کلینی و صدوق]

جلسه چهاردهم: اثنی عشریه (۳) مدرسه بغداد [مفید و مرتضی و طوسی]، خواجه و علامه حلّی

جلسه پانزدهم: جریان‌های کلامی معاصر

پیشنهاد‌های پژوهش:

آراء خاص متکلمان معتزلی مشهور بغداد و بصره (واصل ابن عطا، عمر بن عبید، قاضی عبدالجبار، ابوهاشم جبایی) و متأخرین و نومعتزلیان (ابوزید، جابری، ارکون)

اشاعره: ابوالحسن اشعری، باقلانی، عبدالقاهر بغدادی، امام الحرمین جوینی، غزالی

شیعه: زیدیه، اسماعیلیه، امامیه و مدارس کلامی آن (کوفه، بغداد، قم، ری، جبل عامل، حله، اصفهان ..)

مکتب تفکیک و نوتفکیک و مناقشات آنها، اخباری‌گری، شیخیه، خوارج و داعش، امامت در زیدیه، امامت در اسماعیلیه و نقدهای غزالی بر آن، نظریه سهو النبی، سلفی‌گری، بنیادگرایی معاصر